

MEDUNARODNI MULTIETNICKI FOLKLORNI FESTIVAL „POKRAJ RIJEKE KARAŠA“

luni, 02 iulie 2018

U partnerstvu s Odjelom za međuetničke odnose Rumunjske vlade, Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj je u subotu 5. svibnja 2018. godine po drugi put organizirao

Međunarodni multietnički folklorni festival „Pokraj rijeke Karaš“.

Ove godine, folklorne skupine došle su sa svih strana: Hrvati iz Bosne Hercegovine, Hrvati iz Salzburga, Hrvati iz Hrvatske, rumunjska kulturno – umjetnička društva i ansambli nacionalnih manjina iz Rumunjske. Posjetitelji kulturnog događaja imali su priliku vidjeti svu ljepotu narodnih nošnji i dio identiteta gostujućih društava, koji su plesali plesove, svirali glazbu i pjevali pjesme kako su im radili bake, djedovi i svi pretci kroz mnoga stoljeća.

I brojni dužnosnici iz političkog i javnog života su bili prisutni na međunarodnom multietničkom festivalu, tako da je drevno Karaš bilo pretvoreno u subotu u istinski centar multikulturalnosti Karaš-severinske županije, gdje se uvažavaju i duboko poštuju različite etnosti te njeguje vlastita kultura i tradicija. Od brojnih uzvanika koji su prisustvovali kulturnoj manifestaciji spomenuo bih Slobodana Geru, predsjednika Zajedništva Hrvata, zatim Vinka Sablja, predsjednika Hrvatskog Svjetskog Kongresa, Mateia Lupua, župana Karaš-severinske županije, Petra Bogdana, načelnika Karaševske općine te Vasilea Raescua, stručnjaka u Odjelu za međuetničke odnose Rumunjske vlade. Ovogodišnje izdanje multietničkog međunarodnog festivala iz Karaševa bilo je namijenjeno obljetnici stogodišnjice Velikog ujedinjenja iz 1918. godine. Voditelji Folklornog festivala, Marija Filka na hrvatskom i Dan Liu na rumunjskom jeziku, predstavili su ukratko svako društvo koje je nastupalo i dodatno su animirali cjelokupni program.

Multietnički međunarodni festival iz Karaševa bio je namijenjen obljetnici stogodišnjice Velikog ujedinjenja iz 1918. godine, rekao je Predsjednik Zajedništva Hrvata Slobodan Gera na otvaranju festivala, nakon što je srdačno pozdravio prisutnu publiku, umjetničke formacije i visoke političke uzvanike. „Budući da je 1918. godine ostvareno u Alba-Iuliji ujedinjenje moderne rumunjske države, ovogodišnju ediciju Festivala organizatori posvećuju upravo obljetnici stogodišnjice izgradnje Velike Rumunjske, gdje svi građani, neovisno o etnici i vjerskoj opredjeljenosti, imaju ista prava. Želimo posredstvom ovog festivala odati našu pažnju i precima i našim roditeljima, želimo biti bliži državi i ljudima, nastojimo doprinijeti miru, stabilnosti i dobrobiti u godini obljetnice. Želimo, također, dokazati da raznolikost spaja ljude, a budući da se ove godine nalazimo i u godini proslave Kulturne baštine, želimo proslaviti zajedno, putem pjesme, plesa i dobre volje obljetnicu Velikog ujedinjenja. Kad naša zajednica spaja, sadašnja zajednica nas obavezuje da budućnost naše djece bude bolja i da dokažemo potpunu zrelost za mirni i skladni suživot u planinskom Banatu, u ovim lijepim i pitoresknim krajevima Rumunjske. Pozivam vas da se dobro i ugodno osjetite u jezgri hrvatske manjine iz Rumunjske, na Folklornom festivalu kojega organizira Zajedništvo Hrvata iz Rumunjske.“

Predsjednik Hrvatskog Svjetskog Kongresa Vinko Sabljko nije krio zadovoljstvo što je imao priliku posjetiti Karaš i Karaševsku Hrvatsku te biti sudionikom kulturne manifestacije „Pokraj rijeke Karaš“. „Ja vam se divim, u ovim teškim okolnostima, u izolaciji, mogu reći, od vas se može ići. Sjetio sam se ovih dana fra. Grga Martića, prosvjetitelja rođenog u Bosni i Hercegovini, koji je rekao: i kad odu naši ždrali stari, ostatak će biti ždralovi i hraniti će ih ždralovi naše pleme uginuti neće. I vi ste to dokazali, kao da ste fra. Grgu Martića inspirirali da to napiše. Uvjeren sam da pleme ovog naroda, koji ovdje živi stoljeća, neće imati kraja jer uz vas je i Božja. Vi imate dvije domovine i vidim da se tužite i volite i jednu i drugu. Domovina Rumunjska je puno napravila za hrvatsku nacionalnu manjinu, koliko nijedna od država koje poznajem u Europi, i drago mi je da je ljubite i volite kao i ovu drugu vašu domovinu, Hrvatsku. Na kraju vam želim reći da se osjetimo ovdje, – ja, moja supruga i ljudi koji su došli iz Herceg Bosne, kao kod kuće, mi smo svi jedno. I ako sam prvi put me u Hrvatsku u Rumunjskoj, uvjeren sam da nisam zadnji put.“

Vasile Raescu iz Odjela za Multietni ke odnose Rumunjske Vlade uputio je pohvale ZHR za organiziranje drugog izdanja Festivala, ali i za stalne napore u promoviranju obi aja i tradicija jer na taj na in doprinosi o uvanju kulturalnog, lingvisti kog i nacionalnog identiteta hrvatske manjine u Rumunjskoj u ovim vremenima.

„ ast nam je sudjelovati uz vas na ovoj drugoj ediciji folklornog festivala Pokraj rijeke Karaša, doga aj namijenjen nacionalnim manjinama koje pomo u igre, pjesme i narodne nošnje ponovno unose u naša srca stare folklorne tradicije. U kontekstu ob-ljetnice Velikog Ujedinjenja, ne griješim kad uklju im Folklorni festival „Pokraj rijeke Karaša“ u red onih manifestacija koje podcrtavaju doprinos nacionalnih manjina usavršavanju kulture rumunjske države. Upu ujem pohvale ZHR-u za organiziranje drugog izdanja Festivala, ali i za stalne napore u promoviranju obi aja i tradicija jer na taj na in doprinosi o uvanju kulturalnog, lingvisti kog i nacionalnog identiteta hrvatske manjine u Rumunjskoj u ovim vremenima“.

Doma ini, ansambl Karaševska zora, otvorili su svojim nastupom drugu ediciju festivala iz Karaševa i iskoristili su priliku pokazati mnogobrojnoj publici tradicionalnu karaševsku nošnju, stare karaševske plesove i popijevke i svu raskoš folkloru Hrvata u Rumunjskoj. Nakon Karaševske zore redom su na otvorenoj sceni nastupali KUD „Metkovi “ iz Metkovi a, jedan od zna ajnijih u Dalmaciji i Hrvat-skoj te dugogodišnji organizator Smotre folkloru „Na Neretvu mise ina pala“, Ansambl “Junii Gugulani” iz Karansebeša, promicatelj rumunjske kulture, rumunj-skih i etni kih tradicionalnih plesova i rumunjskih narodnih pjesama, KUD „Vilim Cecelja” iz Salzburga, iji lanovi potje u iz raznih krajeva Hrvatske te Bosne i Hercegovine i trude se sa uvati obi aje iz krajeva svojih roditelja i djedova,KŠD „RAKITNO“ iz Bosne i Hercegovine, u ijem se repertoaru, izme u ostalog, nalaze pjesme, igre i plesovi zapadne Hercegovine, Ansambl “Teregovana” iz Teregove, s plesovima nadahnutim iz radova specifi nih planin-skom banatskom selu, Ansambl „Datina C r an ” iz Karaš-severina, ina e ansambl nastavnika iz Karaš-severina zaljubljenih u pjesmu i banatski narodni ples, Ansambl “KYMATA” Elenske Zajednice Prahova, koji ima u portfelju plesove iz središnje i oto ne zone Gr ke (posebice iz Krete i Cipra), Formacija njema kih narodnih plesova „Enzian” Demokratskog Foruma Njemaca iz županije Karaš-severin, uvatelj i promicatelj njema kog narodnog plesa u prostoru planinskog Banata, Folklorni ansambl “BOKRÉTA”, u ijem se repertoaru nalaze suite plesova iz dijalekta južne ravnice Tise i plesovi iz dunavskog dijalekta SARKOZ, Ansambl “FIJALOCKA” iz slova kog sela Butin, Vokalno-instrumentalna formacija „Trio Hrin Zajedništva Ukrajinaca u Rumunjskoj, Ansambl “CARA UL” iz županije Karaš-severin, trenutno jedini ansambl iz županije s 30. godina djelovanja, Folklorni ansambl “BÂRZAVA” op ine i Mjesnog vije a Ri ice, u ijem se repertoaru nalaze plesne suite iz pokrajina Banat, Oa , Oltenija, kao i srpski plesovi i Ansambl gr kih plesova “Hara”, u ijem se repertoaru nalaze plesovi s itavog teritorija Gr ke.

Ilanovi folklornih skupina pjesmom i plesom povelj su okupljene po raznim krajevima u kojima se njeguje bogatstvo tradicijske kulture, tako da su gledatelji ove manifestacije me unarodnog karaktera uživali u programu gdje su folklorši svojim nastupom vjerno kroz pjesmu i folklor izvodili plesove iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Rumunj-ske. Kroz nastup na Folklornom festivalu „Pokraj rijeke Karaša“ sudionici su uputili svima jednu bitnu poruku, a ta je da razlike i naša raznolikost nas prave ja ima, a poštovanje kulturalne raznolikosti bitna je za promoviranje me ukulturalnog dijalogu.

Za bogati program Festivala zahvalnost svakako pripada organizatorima, u prvom redu Zajedništva Hrvata i odjelu za programe ZHR-a”, koji su omogu ili da manifestacija nastavi svoj put i preraste u nezaobilazan kulturni i društveni doga aj na bogatoj festival-skoj sceni multikulturalne Rumunjske”. Isto tako, stvar ne bi bila mogu a bez vrste kohezije izme u lanova ove zajednice i ostalih manjina iz države, bez postojanja-nja konzenzusa glede ostvarivanja ovakvih kulturalnih i odgojnih manifestacija.

Ivan Dobra